

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak:			
Külföldön:		Világkörü:	
Egész évre	12 korona	Egész évre	20 korona
Fél évre	6 "	Félévre	10 "
Negyed évre	3 "	Negyed évre	5 "
Egy hónapra	1 "	Egy hónapra	2 "

A szerkesztésért felelős
Kutas Imre
kiadó s laptulajdonos

Szerkesztőség Piacz-utca 79. sz. Gáll-ház (emelet)
Kiadóhivatal Piacz-utca 79. sz. Gáll-ház (földszint)
Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fel.

A debreczeni iparosok.

— nov. 21.

(II.) Nehéz a tudományos sulyán levő ember élete, mert nehéz küzdelmek árán, sok izzadással és fáradsággal jut el az ember ama kevés ismeret megszerzésére is, melynek az ember ma, a tudományok óriási szétágazásának korában. birtokába juthat . . . pedig oly igen gyönyörű a tudomány ha elgondolja az ember, hogy annak birtokában Isten munkatársává válunk s a szellem fegyverével harcolhatunk a sötétség, az igazságtalanság s a bűn hatalmainak lefegyverzésére. Büszkévé teheti az embert annak elgondolása, hogy a szellem erejével át tud ő tekinteni tereken és időkön keresztül s be tud látni a végtelenség titkaiba is . . . de csak egy véletlen esély kell hozzá, az örökkévalóság részéről csak egy egyszerű ellenszegülő akarat s vége a tudásnak, szárnyazogva hull alá a büszke tudás, eltöpreng az elme, s vége van a magas szárnyaló, a föllengző, költőileg úgy nevezhető szellemnek.

Ott vannak aztán a negyedik társadalmi osztály emberei: az iparosok. Hát még ennek milyen igen nehéz az ő pályájuk! Daczra kelnek ők a természet erőivel s az alaktalanból szépet, a durvából finomat, a nehézkesből kellemest és könnyedén szárnyalót ők vannak hivatva alkotni . . . és épen ebben áll az ő hivatásuknak véghetetlenül nehéz volta. Büszke ön-

érettel töltheti el az iparost az a gondolat, hogy a mi az életet kellemessé széppé, élvezhetővé tudja tenni: a mi az embert igazán emberré tenni van hivatva: azt mind ő adja meg az embernek, az emberiségnek . . . de aztán, ha föllázadnak ő ellene s munkája ellen a természetnek általa lánczravert erői, ő is csak ott van. a hol a társadalom másik három osztályának az emberei; ő is csak szegény, ő is csak elesett, porbahulló féreg.

A munka nemesít mert fölemeli az az embert.

Föl tehát munkára, föl tevékenységre s előre a diadalomban, ti nemes iparosok! Tiétek a jövő, mert ti ma már nemcsak gözzel, de egy menyből nyert erővel, a villanynyal dolgoztok. Ez a felülről szálló ez az égi erő emelje a ti lelkeiteket a mennyek felé. Ne legyen igaz az, hogy az iparos osztály emberei a legvallástalanabbak. Hiszen egy Kopernikus, egy Kepler, egy Newton és mások is a ti osztályotok érdekeit szolgálták első sorban és mégis föllismerték ők Istent az ő munkáiban, s köteles tisztelettel hajtották meg térdeiket a legfőbb valóság trónja előtt.

Itt a tágas alföld nagy metropoliszában, a hol a sik, a termőföld, önként ajánlja áldott kebelét a nép gazdagodására: itt, hol a kereskedelem emberei vezérszerepet visznek közöttünk; itt, hol a tudományos pályák emberei nagy seregben gyülekezve lobogtatják elől a világosságnak lobogó tüzeit: itt, a mi városunkban vasárnap a

ti napotokat ünnepeltük. Itt hagyjátok el örheiteket, álljatok meg azokon rendületlenül, becsületes kitartással, dolgozzatok Istenfélő, szép munkával, szeressétek, mint eddig is mindig szerettétek, a hazát . . . s mert tudja a társadalom, hogy nélkülök nem élhet meg, hogy szüksége van rájuk, hogy ti az emberiség testében az aczélező izmokat, az életadó erőt képviselitek. az a társadalom, bizony, szeretni és becsülni fog benneteket.

Csiky Lajos.

— **Főispánságok egyesítése.** Egy pancsovai küldöttség járt Széll Kálmánnál, Pancsova számára külön főispánságot kérni. Mint értesülünk, a miniszterelnök a kérdést akként oldja meg, hogy a pancsovai főispánság vezetése alól felmentetik Rónay Jenő, ki mint torontáli főispán ezt a főispánságot is vezeti. Ellenben a pancsovai főispánság egyesítettik a verseczi főispánsággal és a két szab. kir. város új főispánja Zákó Milán lesz, ki Pancsovát választja majd székhelyéül. Ezt a megoldást a versecziek is megnyugvással fogadják, mert nagyon beleuntak azokba a folytonos küzdelmekbe, melyeket a város polgársága a mostani főispánnal folytatott.

— **As adminisztráció egyszerűsítése.** A kormány az új ülészak folyamán már be-terjeszti a képviselőháznak az adminisztráció egyszerűsítésére vonatkozó törvényjavaslatot, melynek előmunkálatait most végzik a belügyminiszteriumban.

Tárcza.

Két testvér.

— Elbeszélés. —

Irtó: Pécsi Aranka.

És eljött az este. Komor felhőkbe burkolva az ég, mélyen némán rejtelmesen bujdokolt a hold a felhő fuzulányok között.

Csodálatosan szép volt az éj. Rémesen zugtak az erdő tölgyei daczolva a széllel s hajlongtak mélyen, mintegy elismerve a vihar hatalmát.

Rajtam is erőt vett egy szokatlan érzés egy mondhatatlan fájó gondolát, sirni szerettem volna és nem tudtam, beszélni akartam s nem jött ajkaimra szó.

Sokáig ültem némán, magam se tudtam meddig . . . az ablakon át cikáztak a villámok, rémesen menyörgött az ég és megéredt az eső . . .

Körülnéztem szobámban. Vakító fény áradt szét körülöttem s mennyei hangokat hallék.

Es az ablak előtt lányok között állt egy csodaszép leány. Biborpiros ruhája égott a lángokban, fekete haját piros virág koszorú övezte, arca mosolygott az örömtől, boldogság sugárzott szemeiben, pedig fájhatott neki a tűz.

S megszólalt, édes gyönyörtől reszkető rangon.

— Oh mily boldog vagyok, milyen nagyon boldog vagyok!

— De hiszen te égsz, nézd, hajad már perzselik a lángok, jer hagyj el helyedet, hiszen elveszel!

Mosolyogva fordult felém.

— Oh te bohó teremtes! Azt hiszed érzem én a fájdalmat, mit a tűz okoz? Édes ez a fájdalom, s édes lesz elmulásom is általa, mert én vagyok a Szerelem . . . szől s már elnyelték a lángok, kialudt a fény s újra sötét lett minden.

S a mint újra odanézek egy összetört szürkeruhás alakot veszek észre az előbbi helyén.

Dideregve, fázóan vonult a szoba szegletébe s szomorúan és bánatosan nézett maga elé.

— Ki vagy te, s mi bántja szivedet, tán fájlalod a szerelem elvesztét?

Nem felelt rá sokáig semmit csak egy fájdalmas sóhaj hagyta el ajkát.

Végre megszólalt. Hangja fájóan érintette szívem s némán hallgattam őt.

— Valamikor én is oly szép ifjú voltam, mint testvérem, ki az imént itt megsemmisült. Engem is szerettek s szerettem én is hévvel, lángolóan, szerettem és nem gondoltam, hogy valaha e sorsra jutok.

Nézd e szürke ruhát! Nem régen még ez is piros volt, nézd ez elfátyolozott homályos szemekét nemrég még ezek is ragyogtak egy titkos édes vágytól s látod ezt a két sovány kart, e fonnyadt testet? Nem

rég még ez is remegett egy édes végnélküli ölelésben és most . . . oh mily boldogtalan vagyok!

— Lehajtotta a fejét és keservesen zokogott.

— De hát ki vagy te voltaképen?

— Szerelemnek hívtak azelőtt és most Lemondás a nevem. Én is égtem a szerelem láng tüzeiben s mosolyogtam miközben égtem a tűz.

De télttem a haláltól. Vágytam az örök élet után . . . És most nézz reám. örökké élek így hervadtan s jelen keil lennem mindenütt, miközben a Szerelem boldog megsemmisülése tart.

Oh ha én még egyszer éghetnék a Szerelem tüzeiben, s aztán megsemmisülnék örökre.

A hol megjelenek ott fájdalom jár velem. A hol a Szerelem lakik, ha már megsemmisült is marad sok édes emlék hátra, de a Lemondás csak sötét képeket látat.

Oh ha fiatal vagy szeress, szeress, hisz rövid az élet . . . s oly messze még a feltámadás.

Ezeket mondta a szomorú tünemény s kódalakja szertesztét foszlott a hajnali szürkülésben.

Álom volt e, valóság nem tudom, de a Lemondás bus fátyola ereszkedik szívemre s azt a fájó zengzetes sóhaj most is hallom mindig hallom.

Ifjak a párbaj ellen.

Budapest, nov 20.

Budapesten is, vidéken is, aggasztóvá kezd lenni az ifjuság körében folyton jelentkező párbajozási mánia. Itt is, ott is gondoskodnak már a helytelen vérpazarlás megátalásáról.

Legujabban a tiszántúli ev. ref. egyházkerület közgyűlése foglalt állást ebben a kérdésben. Ideje is volt, mert a debreczeni főiskolában csak annyi a párbaj, mint akár a budapesti egyetemen.

Kivált a jogászok közt volt napirenden a karddal való replikázás és a miatt határozta el az egyházkerület, hogy a mely tanulója a főiskolának párbajozik és azt a tanári kar bárholnan, tehát a hirlapi nyilatkozatokból is megtudja, az a tanuló kilépettnek tekintendő.

Hát egy igen üdvös határozat volna, ha ugyan kivihető lenne. Mert, ha a jogakadémia hallgatója bármennyire fájjon neki ez az ügy, nem is nyilatkozik a lapokban lovagias ügyének elintézése után, mégis párbajoznia kell, vagy még nagyobb kellemetlenség fogja érni.

Sohasem lesz belőle tiszt, vagy ha már letette a tiszt vizsgát, akkor elveszti kardbójját. ha ellenfele viszont az ő gyávaságáról ad ki nyilatkozatot a lapokban! Pedig a joghallgatók közt sokan vannak, a kik vagy tartalékos tiszt, tisztjelöltek vagy ilyenekké akarnak válni. Itt is, másutt is a katonai hatósággal kellene közös megállapodásra jutni, hogy ez iskolai fegyelem és a katonai szellem követelményei némileg összhangba hozassanak, másként az iskolai hatóságok legjobb szándéku határozatai is jótörést szenvednek.

Többet ér a budapesti egyetemen megindított mozgalom. Dicséretet érdemel Köpöcsy Dezső, a ki ellen igazán megdöbbenő hajsza volt, ő pedig mindig helyt állt, hogy éppen ő kezdeményezett e téren egy közvetítő módot, az egyetemi ifjak becsületbíróóságának szervezését.

Igen örvendénénk, ha az egyetemi ifjak felkarolnák eszméjét s valahára véget vetnének a folytonos villongásoknak és viszálykodásoknak. A mi békésen elintézhető, azt ne kerítsék magoknak oly sok pénzbe, a melybe a párbaj kerül és gondoljanak azokra a jelesinkre, a kiktől életirójuk sohasem jegyezte fel, hogy párbajhősökül akartak volna szerepelni és mégis valódi mintaképei a lovagias magyar embernek!

Külföld.

A czár betegsége. A czár betegségéről érkezett legujabb hírek nagyon aggasztóak, úgy, hogy nyilvánvalónak látszik, hogy az orosz félhivatalos táviratok nem felelnek meg a valóságnak. Ezzel szemben Berlinből azt telefonozzák nekünk, hogy a czár állapota jobbra fordult.

A szultán egészsége. Az Agence de Constantinople egy berlini lap ismételt közölt valótlán híresztelésével szemben konstatálja, hogy a szultán kitűnő egészségben van.

Eulenburg herceg ezüstlakodalmá Bécsből telefonozzák nekünk: Eulenburg herceg, bécsi német nagykövet és felesége ma ülték meg ezüstlakodalmukat. Vilmos császár dedikációval ellátott aranyserleget küldött a nagykövetnek, Ferencz József király pedig meleghangú táviratban gratulált neki.

Belföld.

A piaristák névtára. Ma jelent meg a magyar kegyes tanítórend névtára az 1900/901-ik esztendőre. Az 1556-ban keletkezett rendnek Magyarországon huszonnyolc rendháza és 394 tagja van. A rend feje Magyar Gábor, a rendfőnöki irodavezető Pintér Kalmán. Az áldozópapok száma 257, köztük 2 gyémánt- és 9 aranymisés psp; ünnepies fogadalmat nem tett 9, újoncznövendék van 28. A rendi házak közül legrégebb a podolai 1642-ből, a legfiatalabb a budapesti Katinum, melyet 1895-ben alapítottak. A rend legidősebb tagja Kustár Ignác, aki 1832-ben lett novicius. A mult évben a rend tagjai közül heten haltak meg.

A szombathelyi püspöki vagyon. Hidassy Kornél püspök halála folytán a szombathelyi püspöki palotában e hónap 16-ikán megkezdették a püspöki vagyon leltározását, melyen mint miniszteri biztos Kálóczy Zoltán kultuszminiszteri osztálytanácsos működik közre. A palotában való leltározás még néhány hétig tart. Csak azután kerül sor a zalai birtokok leltározására.

Vidék.

Tolvaj nevelőnő. A mult héten Jukker Janka alsó-kubini izr. nevelőnő, beállított Szmrecsányi Pál szepesi püspökhöz s bejelentette az izraelita hitről a katolikus hitre való áttérését. A püspök a szükséges alküvek megtételéig Szuhay Kornélia jómódú lányt hozta a szállásoltá be. A nevelőnő azonban az új vallás tanulmányozásáért helyett feltörte az özvegyasszony szekrényét, és abból egy pár gyémántos karpereczet, két darab gyémántos melltűt, egy pár gyémántos arany fülbevalót, egy nyakláncot aranyból és nagy összeg pénzt, összesen mintegy 1800 korona értéket ellopott. A tolvaj nevelőnő megszökött, de az abosi vasúti állomáson elfogták és a lőcsei központi fogházba átkísérték.

Gyilkosság és öngyilkos férj. A csendes kls Csány községet most nagy izgalomba tartja a következő eset: Kovács István a mult évben vette nőül Kiss Misa szépséges leányát. A faluban nem volt titok, hogy a leány viszonyt folytat a falu kovácsával. A férj azonban nem sokat törődött a pletykával. Midőn azonban a viszonyról meggyőződött, perpatvar kezdődött a házasság felbontásáért. A napokban az asszony azt erősítette, hogy bizony ő nem fogja születendő gyermekét, ha fia lesz apja nevére Pistának keresztelteni. A férj ezen annyira neki dühödött, hogy a menyecskét megfojtotta. A hódított után átszaladt bátyjához s elbermesztelte neki mit tett. Majd a temetőbe sietett a hol anyja sirján agyonlőtte magát.

Humor.

Boszanto. — Látom, hogy nagyon jó kedve van; bizonyos, hogy megint megboszantott valakit.

— Igen. Megtréfáltam az unokaöcsémet.

— Mivel?

— Levelet irtam neki, amelyben gratuláltam a nevenapjához és megkértem, hogy fogadjon szívesen a levélhez csatolt pénze utalványt.

— No, ebben nincs semmi boszanto.

— De az utalványt nem tettem ám a levélbe.

Poézis. A háziasszony, aki különféle műélvezetekben szereti részesíteni vendégeit.

— Milyen verset szeret, kérde a minap a kritikustól.

— A megfagyott gyermeket.

— Oh, azt már nem szavalják.
— Azért szeretem.

Meggyőző. — Ah, — kiált föl a bánatos kis özvegy; — nőül menjek magához, amikor szegény férjem még csak egy hónapja hogy halott?

Ej, — szól a kérő, — tíz év multam sem lesz halottabb mint most.

Perpatvar. Menyecske: Nem maradok itt tovább. Megyek haza az anyámhoz.

Férj: Hát eredj. Itt van a pénz a vasuti jegyre.

Menyecske (szepegve): Ez nem elég menettérti jegyre.

Vetélkedés. Fehérné: Jaj, nagysám, szeretném, ha látná az én kis lányomat. Azt hiszem, a világ legszebb gyermeke.

Feketéné: Kérem, nekem hét van és azt hiszem, valamennyi a legszebb a világon.

Vegyes.

Letartóztatások Varsóban. Varsóban tegnap több letartóztatás történt. Többek közt letartóztatták felségsértés miatt Sieroszerosk elölkelő hirlapíró, a ki már egy izben Szibériába volt száműzve és Zeromski hírnéves író.

A történelmi kincsek itthon. Tegnap érkeztek meg Párisból a kiállítás történelmi csoportjának tárgyai, melyek több wazont töltöttek meg. A kincseket egy megbízott Párisból a fővárosba s itt egy bizottságnak adta át. A bizottság a kisérő lajstrom szerint megvizsgálták az érkezett tárgyakat s konstataulta, hogy hiánytalanul s teljesen jó állapotban érkeztek azok meg. Ma már megkezdtek az elhelyezésüket az egyes muzeumokban s egyéb rendeltetési helyükön.

A búrok új hazája. Hollandia Németországgal tárgyalásokat folyt a Transvaalból és Oranjéből kivándorló búroknak Németország afrikai gyarmataiba való letelepítése tárgyában. Ugyanis Krüder mintegy 30 millió font sterlinget hozott magával és ezen a pénzen földeket akar vásárolni a hazátlan búrok részére.

A lönyay grófi pár Budapest. Lönyay Elemér gróf és neje ma délben Bécsből Budapestre érkeztek és Hungária szállóban szálltak meg.

Blaháné a királynál. Holnap kapja meg Blaháné a koronás arany érdem keresztet, a melyet ő felsége a király huszonöt éves jubileuma alkalmából adományozott a kiváló művésznőnek. Minthogy holnap a király Walsébe utazik és csak hétfőn tér vissza Budapestre, Blahánét a jövő héten fogadja a király, a ki előtt a nemzet csalóánya ki fogja fejezni hódolatát a kitüntetésért.

Egyről-másról.

Tisztelendő ur a kéményben.

Nem mindennapi panaszszal járult egy kilencz tagból álló küldöttség a munkácsigörög katolikus püspökség elé. Azzal vádolták a papjukat, Jaszencsák Gusztáv iglání elkösz, hogy nem istenfélő ember, hanem rettenetesen kikapós, minnig a szép asszonyokat akarja bánatukbn fölvidítani. Nagyt néztek erre a különös panaszra s így szóltak küldöttséghez:

— Hát ez csakugyan baj. De hát van bizonyíték?

— Minek az instáljuk alásan?

— Mert bizony nem elég valakit befeketíteni, arra bizonyosság is kell ám!

— Ha csak az kell! szól a küldöttség

vezetője Racskulinecz Mihály egy vagyonos földműves, azt szerzünk.

A kedvező alkalom nem sokáig váratott magára. 1898. július 11-én este úgy kilencz óra tájban észrevették, hogy Jaszencsák óvatos léptekkel besompolyog a szép Paulis Vaszilyné lakásába, a kinek férje véletlenül távol volt — Amerikában. A kilencz összesküvő szép csöndesen körülvette a házat és vártak a bizonyítékra. De bent is észrevették a közelgő veszedelmet s hogy elejét vegyék a bajnak, a szerelmes papot a képményen keresztül akarták hazajuttatni. Az emberek azonban nagyon is vigyáztak a hitközség becsületére s így történt, hogy az egyik elkiáltotta magát:

— Szökik a papunk!

Éppen akkor ugrott le a pap a háztetőről s futásnak eredt. Az emberek gyorsan üldözőbe vették és sikerült is körülfogni a lelkész, akit végül kényszerítettek, hogy adja a felső kabátját — bizonyítéknak, amivel ismét elutaztak a püspökhöz, aki végre engedett kérésüknek és áthelyezte a kikapós papot. A pap azonban nem hagyta annyiban a dolgot s följelentést tett a kilencz tagu társaság ellen, magánosok ellen való erőszak vétsége címén. A beregszászi törvényszék egyenkint tizennégy napi fogházzal sújtotta a küldöttség tagjait.

Papp Béla a siralom házában.

Debreczen, nov. 21.

A földi igazságszolgáltatás legrettenetesebb módját alkalmazzák ma reggel a törvény végrehajtásával megbízott közegek Papp Bélán, a rut nyereségvágyból testvérgyilkossá lett szatmári földbirtokoson és tartalékos huszárhadnagyon.

A legcsufosabb halál jut e minden érzésből kivetkőzött embernek és nincs sehol, hol a bűnt utálják, egy emberi szív sem, mely nem érezné magában, hogy a bűnös e rettenetes büntetést megérdemli.

A bűne oly undok, oly tervszerűleg kiszámított, oly alacsony volt, hogy a legkegyetlenebb megtorlás sem lehet eléggé enyhe.

Tudósításunk az ítélet végrehajtását megelőző utolsó napról a következő.

Papp Béla mentegetőzik.

Papp Béla még most is tagadja, mintha meg akarta volna öletni testvérét! Azt állítja, hogy szuggerálva volt.

Szavait itt közöljük.

Az én elmémben nem fogamzott meg hogy öcsémet megöljem. Szuggerálva voltam.

Amikor egyszer Udvariba mentem ebédelni. Elemér kért, hogy hadd jöjjön ő is kintanyára: én szabadkoztam, de Zoltán azt mondta nekem, hogy hagyjam. mert a sörrel most elpusztíthatjuk.

Én intettem, hogy ne tegye, hátha én szom meg a sört. Elemér pedig nem ér annyit, hogy nekem valami bajom legyen.

Később Zoltán azt mondta, hogy van már egy borbélylegény, aki elcsalt egy dijnokot nagybányára, ott elvágta annak a nyakát s bedobta a Szamosba. Én nem hittem el. Közben anyagi zavaraim mind na-

gyobbak lettek. Én Zoltánnak mondtam, hogy most már végezzen Elemérrel, de ez sehogysem ment. Ekkor határoztam el, hogy Zsoldicsot felszólítom a gyilkosságra. Adok neki 1000 forintot hogy löjje agyon Elemért.

De Zoltán folyton pénzt kért tőlem és fenyegetett, hogy mindent elmond az anyámnak, ha nem adok neki. Egyre fenyegetett, hogy a leveleket nyilvánosságra hozza s akkor én el vagyok veszve. Hát elhatároztam, hogy végzek Elemérrel. Zsoldicsot fölkerestem november 18-án, hogy este 6 óra kor Elemérrel végezzen s nagyon vigyázzon mert ez nem tréfa dolog, adtam neki négy töltényt s mondtam, hogy a kut felé menjen mert Zoltánnal úgy állapodtunk meg, hogy ő elkiséri Elemért a kutig. Zoltán azt mondta hogy ha Zsoldics nem lesz ott, ő végez a fiúval. Én este a feleségemmel Baltizra mentem és éjjel, mikoz haza jöttünk, Elemér holttestét az uton találtam. Tudtam, hogy Zsoldics elvégezte a dolgát.

Ki folyamodott kegyelemért?

Szatmáron az a hír volt elterjedve, hogy kegyelemért maga az elnök folyamodott. Ezt megcáfolják hiteles helyről. —

Az a hír, mintha a törvényszék elnöke távitalig fordult volna a királyhoz kegyelemért, abszurdvalótlan ság.

A bűn története.

A gyilkosság Zsoldics Mihály vallomása szerint így történt:

«November 18-án délelőtt ismét felszólított Papp Béla, hogy öcsését öljem meg. Azt mondta, hogy Elemér fél hat óra tájban fog jönni a Dezső-réten, a dülőton a tanya felé, én menjek elé a kettős-kutig és löjjem agyon. Én megtettem. Kimentem elé, sőt hogy későn ne jöjjenek, még itt-ott szaladtam is, mert már kiáltást hallottam és tudtam hogy Papp Zoltán és Elemér már jönnek. Mikor szembe találok, Elemér kezét fogott velem. Én erre elkezdtem sirni. Elemér azt kérdezte tőlem: Miért sir Zsoldics? Erre én Elemért a revolverrel nyakonütöttem, amitől ő elesett: azután a revolvert a homlokához tartottam és keresztüllöttem. Azután még egyszer belelöttem s a revolvert a tarlón elhajtottam.»

Igy mondta el az esküdszék előtt a megtört gyilkos a maga szereplését abban az ocsmány büntetben.

Papp Béla életét félti.

Papp Béla már sejtja a végét. Észrevette, hogy megkettőztették őreit.

— Csak azért is kisiklom az akasztófalul, — mondotta ma az egyik örnek.

— Hogyan? — kérdezte ez. — Hisz nincsen semmiféle fegyvere.

— De van fogam, — felelte Papp, — a mivel átharapom karomon az ereket.

Az ör jelentést tett a dologról s azóta egy ör folyton bekukucskál Papp Béla czellájába.

Papp Béla végrendelete.

A kivégzésnél hatvan ember lesz jelen. Egy orvos a kivégzés után elkéri a Papp család nevében a holttestet eltemetés végett.

A halálraitelt már a kuria ítélete után, szeptember végén végrendeletet csinált. Egy levelet is irt, a melyen napokig dolgozott.

A borítékjára annak a boldogtalan nőnek a nevét írta, a ki azelőtt Papp Béla nevét viselte.

Ügyvédjének adta át a levelet, hogy halála után küldje el rendeltetési helyére.

A siralomházban.

Az ítélethirdetés után Papp Bélát vasra verik s rabruhába öltöztetik s úgy viszik a siralomházba, egy földszintes, tágas czellába, ahová a hivatalos személyeken kívül csak a hozzátartozóit s azokat bocsátják be, a kiket ő maga látni óhajt.

Sajátságos véletlen, hogy éppen a kivégzés napján kerül újra Papp Béla szentmártoni birtoka.

Kihirdették az ítéletet.

A két elíteltnek Papp Bélának és Zsoldics Mihálynak ma reggel 7 óra előtt 10 percczel zárt borítékban kézbesítették az ítélet kihirdetésre megidéző végzést.

Ma reggel háromnegyed hét órakor a törvényszék második számú tárgyaló termében együtt volt már a bíróság: Galba Lajos elnök, Balog és Szabó bírák, Dénes Lajos kir. ügyész, dr. Kelemen Samu és Herman Lipót védők.

A törvényszék kapui az ítélet hirdetés ideje alatt zárva voltak.

Pont hét órakor a fogházfelügyelő vezetése mellett lépett a terembe elsőnek Papp Béla.

Halványan, kimerülten, de azért biztos léptekkel ment a bírák asztala elé. A legcsekélyebb izgatottságot sem árulta el. Utána haladt Zsoldics Mihály.

Az egész törvényszék felállott s Galba Lajos elnök folyton a vádlottak szemébe nézve olvasta fel az ítéletet.

Mikor Papp Béla meghallotta, hogy felakasztják, elápadt s megremegett. — Majd hangosan zokogni kezdett.

Zsoldics Mihály az örömtől könnyekre fakadva mondott köszönetet a kegyelemért.

Papp Béla imádkozik.

Az ítélet kihirdetése után az elnök átadta az ügyésznek a halálra ítéletet.

A két elíteltet levezették a fogházba, hol Dénes kir. ügyész intézkedésére Papp Bélát szűk czellájából egy e czélra már előre elkészített nagyobb czellába vitték át a hol állandóan mellette vannak.

Papp Béla mindjárt imádkozni kezdett s a református papot kérte magához, a kit természetesen elő is hívtak.

Papp Bélát hozzátartozóin s azokon kívül kikkel ő óhajt beszélni, senki sem látogathatja.

Papp Béla rendkívül izgatott s folyton sir s a kegyelemben még mindig bizik.

A kegyelem.

A védő folyamodott kegyelemért, táviratilag fordult ő felségéhez.

Teljesen kizártnak tartják, hogy ő felsége kegyelme gyakoroljon s így a derék védő utolsó kísérlete alighanem eredménytelen marad s Papp Bélát felakasztják.

A hóhér es legényei.

Bali a kivégzésért 12* frt 60 krajczárt, segédei egyenkint 3 frt 15 krt kapnak. A bitófaállításért ő kap 6 frtot, pribékjei 3-3 frtot.

A védő sürgönye.

Kelemen Samu Papp Béla védője Ő Felségéhez a következő szövegű **kegyelmi sürgönyt** küldte ma reggel:

Ő cs. és kir. Apostoli felségének I. Ferencz Józsefnek.

Bics.

Ma hirdette ki a Szatmári törvényszék Papp Béla bűnpörében a halálos ítéletet, amit holnap hajtanak végre. A borzadalmas kivégzésnek ezekben az előperceiben, az irgalomnak és es könyörületességnek nevében, melyre Urunk Istenünk előtt, mindnyájunknak kétsége van: esedezem felséged előtt, osszon kegyelmet a töredelmes bűnbánatban vergődőnek, ne a bűn nagyságát tekintse, hanem a töredelm mélységét. Jóságos szemeivel ne csak a bűnöst nézze, de tekintse ártatlan gyermekét is, mert az apa bitófája, e gyermek egész jövő életének. Adja meg felséged a lehetőséget, hogy a bűnös lélek örök vezeklésben tisztulhasson meg itt a földön, mielőbb Istenhez térve előtte imádkozhatnak az ő kifogyhatatlan irgalmáért felséged kegyelméért könyörgöm védenem részére. Dr. Kelemen Samu védőügyvéd.

Papp Béla kötele.

Mint kiküldött tudósítónk azt est folyamán jelenti, Papp Béla cinikusán, zsebrévágott kézzel hallgatta végig az ítéletet, s az a kívánsága volt, hogy az akasztófa alatt fényképezze le és küldjék el a képet az apjának. De azon kívánságát az ügyész megtagadta. Amikor aztán végrendeletet akart csinálni melyben a **hóhér köteleit edes apjának hagyja örökségbe.** Ilyen viselkedése nem árulta el, hogy a halálbüntetéstől a legkevésbé is visszarettent volna. Az ítélet kihirdetése után védőjét hivatva magához és 3 bpesti hírlapíró, a kikkel közönyös beszélgetés közben töltött majd egy órai időt.

NAPI HIREK.

— **Kiss Áron születésnapja.** A tiszántúli egyházkerület püspöke Kiss Áron tegnap töltötte be nyolcvanhatodik életévét. Ez alkalommal Debreczen város polgárai számosan keresték fel az agg püspököt és fejezték ki szerencse kívánataikat. Az üdvözlők sorában ott láttuk gr. Dégenfeld József főispánt, Simonffy Imre kir. tan. polgármestert, Komlóssy Arthur főjegyzőt, polgármester helyettesét, Vecsey Imre tb. főjegyzőt, Végh Gyulát a bűnügyi osztály főnökét stb. A lelkes és tanári kar testületileg tisztelgett s még számosan Debreczen polgárai közül, kik valláskülömbőség nélkül siettek a főpap üdvözlésére.

— **Hivatali vizsgálat.** A debreczeni kir. törvényszék elnöke: Szűcs Miklós tegnap kezdte meg a helybeli kir. járás bíróságnál a hivatali vizsgálatot. A tegnapi napon az

elnöki ügyeket vizsgálta s előreláthatólag a vizsga egész héten fog tartani.

— **Bevágott a lábába.** Szőke János napszámos tegnap délelőtt egyik házban nagyobb munkát vállalt el. Mikor a munka nagyobb részével elkészül, a balta egy görcsben megakadt és oly erővel sujtott a fára ujjalag, hogy a balta lábát elvágta. A szerencsétlenül járt embert a közkórházba szállították.

— **A szórakozó juhász.** Elmulván a nyári időt nyert Nagy János juhászlegény is arra hagyja sok dologtól bepillantson a hortobágyi pusztáról ide a nagy templomos városba. Be is jött egy kis «szórakozásra», a mint ő mondá. A Hatvan utcza végén levő egyik kocsmában hozzá is kezdett a szórakozáshoz s ivott két napig állandóan. Hiába ilyen a hortobágyi juhász — gyöngéd szórakozása. Aztán eszébe jutott babája, ki hűlenül megcsalta őt s mást boldogít szerelmével, erre aztán düh borult reá s ami csak törekény, törhető volt a kocsmában, juhász botjával s öklével hatalmas ütéseivel szerte szét törölte rövid néhány perc alatt. A kocsmárosné rémülködve kiabált rendőr után s az meg is érkezett s a juhászt bebisérte a bűnügyi osztály csöndes börtönébe, ahol ismét folytathatja «szórakozásait», míg kimondják felette a verdiktet.

— **Rablás a külterületen.** F. hó 18 án virradóra Sipos Mihály gazdaembernek a hadházi határban magánosan álló lakatlan tanyájának kamráját ismeretlen tettesek feltörték s onnan egy zsák búzát egy bundát és többféle ruhaneműket ellopottak. A helyszínen egy lóhajtó ostort találtak, mit a betörő veszthetett el. A gyanu Tóth Gábor bősörményi lakosra irányul, bárha ezideig állhatatosan tagadja, hogy ő követte volna el a betörést. Átadták az ügyészségnek.

— **Gazdáink figyelmébe.** A földmívelési miniszter megkeresésére a kereskedelemügyi miniszter évek óta azt a gyakorlatot követi, hogy a kiselejtezett, de még használható távirtdrótokat gazdasági célokra kedvezményes áron a gazdaközönségnek adja el. A ki ily drótot akar beszerezni, ez iránti kérelmével a földmívelési miniszterhez fordulhat, a kérvényhez csatolnia kell a gazdasági egyesületnek bizonyítványát, hogy a kért drótot gazdasági célokra kívánja felhasználni. A három milliméteres drót kedvezményes ármétermázsánként 20 korona, az 5 milliméteresé 14 korona.

— **Verekedő favágók.** Varga József és Szűcs Mihály favágók egy kis torokblögetőre betértek a rendőrségi bűnügyi osztály tőszomszédságában levő italmérésbe, hol alaposan bekaparásztak. A bekebelezések alatt mindketten összeveszttek, melynek tettlegetessé lett a vége. Szűcs társát háromszor pofonította, miért a rendőrség az arczsimitó atyafit 20 korona kisimitására ítélte.

— **Elgázolás.** Majdnem életveszélyes helyzetbe jutott tegnap egy urinő az 1-ső számú bérkocsis vigyázatlansága miatt. Varray József üzlete előtt haladt el az urinő, midőn a bérkocsis sebesen vágatva jött le a fordulón és az urinőt elütötte. Nagyobb baja nem

esett, — de ruhája bizony martaléka lett a sárnak.

— **Kinevezés.** A debreczeni ítélőtábla elnöke Zákány Lajost díjtalan joggyakornokká.

— **Az iparhatósági megbizottak.** A kereskedelemügyi miniszter tudvalevőleg revideálni akarja az ipartörvényt. A miniszter felhívta az iparhatóságokat mondják meg, hogyan kell szervezni az iparhatósági megbizottak intézményét. A kerületi előjárók legutóbb tartott értekezletükből válaszoltak a miniszter kérdésére. Az előjárók szerint az iparhatósági megbizottakra semmi szükség nincsen. A megbizottak megvannak, mert a törvény rendeletére minden esztendőben megválasztják őket. De hogy maguk az iparosok sem bíznak a megbizottaikban, legjobban bizonyítja, hogy csak nyolcz-tíz iparos megy szavazni. A mesterinas iskolák látogatását jobban elvégzik az iskolaszékek, mint a megbizottak. A gyárvizsgálatokat az iparfelügyelők végzik és fölösleges, hogy a megbizottak is vizsgálják. Legcélszerűbb tehát, ha a miniszter az egész intézményt megszünteti.

— **Átalakítások a városházán.** A városházát nem rég alakították át és máris szünek bizonyul. Egyes helyiségek nedvesek is, mások kényelmetlen czikkok. A földszinten ajtókat törnek hogy helyiségeket kösse-nek össze. Egyszóval sok időbe kerül, míg rendbe jönnek a városházán.

— **Tanácsülés.** Ma d. e. 10 órakor a városháza kistanácstermében gr. Dégenfeld főispán elnökléte alatt teljes tanácsülés volt, melyen a nov. 29-én tartandó közgyűlés elé terjesztendő tárgysorozatot állapították meg.

— **Értekezlet.** A debreczen-nagyvárad között létesítendő automobil közlekedés ügyében nagyváradi gyűlés volt. — Az értekezletet vasárnap délelőtt 11 órakor Bulyovszky József dr. polgármester elnöklése mellett a városháza tanácstermében tényleg megtartották. A gyűlés folyamán Bárdy József dr. automobilgyár képviselője szólalt föl, hosszasan fejtegetvén az automobil fontosságát. Ami speciálisan a nagyvárad-debreczeni automobil közlekedést illeti, azt hangsúlyozta, hogy a vállalat létesítés esetén Nagyvárad és Berettyó Ujfalu és Debreczen között is összeköttetést fog létesíteni. Kérte az értekezletet, hogy fogadja ki, miszerint az automobil közlekedés létesítését közérdekűnek tartja s küldjön ki egy sükebb körű bizottságot a kérdés tanulmányozására. Az értekezlet hosszabb vita után és Bárdy József dr. észrevételei és megjegyzései után elhatározta egy bizottság kiküldését és az automobilgyár képviselőjének Bárdy József dr.-nak tetszésére bizta, hogy az albizottságba kiket hívjon meg.

— **A debreczeni gazdasági lapok legújabb számát vettük.** Vörös Pál a mezei munkások sorával foglalkozik, Zselenszky R. gróf és Zoltai Lajos folytatják cikksorozatukat. A vegyes közlemények gazdákat érdeklő kis cikkeket hoznak.

— **Utcza kövezés.** A Vigkedvü-Mihály-utcza lakosai régóta panaszkodtak, hogy óriási a sár az utcán. — Egy hete azután megkezdték a kövezést és nemsokára az egész utcza makadam burkolattal lesz el látva.

István 3
már töb
tökrésze
gyorshá
Jakabné
kodó f
a vizsgá
szaoyna

1900 sz.
rint a s
frt. név
nyekne
elidegen
d a s á
vazott
névszer
közgyűl
A
órákor
szavazá

táns : C
— gör.
S. Tolc
N
óra 26
nyugsz
F
Jai elnö
mester
órákor
— Má
— Aka
től 11
F
szerdá
— Am
— Vá
iskolai
könyv
kedel
iskolai
a főisl
kör ny
után.
nyitva
nagye
S
ülése.
állam

heti v
czen
szerd
csütő
H.-Ná
hétfo
H.-Té
állat

k á n
esizm
ésizm
órák

kán
gyon

éjsza
ked
és é

— **Elgázolta a bérkocsis** K i s s István 3. számú bérkocsis, ki elgázolás miatt már többször volt büntetve, tegnap délelőtt tökrészen hajtott a városháza előtt. A gyorshajtással elűtötte K e s z l e r Jakabné egy szentgyörgy ábrányi gazdálkodó feleségét. A vigyázatlan kocsis ellen a vizsgálót megindították. Az elgázolt asz-szaoynek komolyabb baja nem történt.

— **Névszerinti szavazás.** A 159/11925 — 1900 sz. kgy. Határozat kimondotta, miszerint a sámsoni 22000 frt, és a szovát 58350 frt. névértékű italmérsi kártalanítási kötvényeknek azon célból demuniczilása illetve elidegenítése felett, hogy a p a l l a g i g a z d a s á g i i n t é z e t fejlesztésére megszavazott 460.000 korona fedezhető legyen — a névszerinti szavazás f. évi november havi közgyűlésen tartassék meg.

A közgyűlés f. hó 29-én délelőtt 9 órakor fog megtartatni s említett névszerinti szavazás a napi rendre kitűzetett.

— **Napirend.** Csütörtök, nov 22 *Protes táns*: Cziczellé *róm. katolikus*: Czeczília — *gör. katolikus*: Onesifor. (nov. 9.) *zsídó*: 2. S. Toldoth

Nap két: 6 óra 28 perc, nyugszik 4 óra 26 perczkor. Hold két: 10 óra 48 perc: nyugszik 11 óra 20 perczkor. Első negyed. *Főispán* fogad délelőtt 9 órakor. — *Táblai elnök* fogad délelőtt 10 órakor. — *Polgármester* fogad kedden és pénteken délelőtt 11 órakor. — *Törvényszéki elnök* fogad 10 órakor — *Máv. Üzletvezető hivatalos órája* 9 órakor. — *Akadémiai igazgató* hiv. órája délelőtt 10-től 11 ig.

Főiskolai nyilvános olvasó nyitva hétfőn szerdán és szombaton délután 3 órától 6 ig. — *Anyakönyvtár* zárva. *Városi könyvtár* zárva. — *Vármegyei levéltár* nyitva egész nap. — *Főiskolai levéltár* nyitva — *Képgyűjtemény* az anya könyvtárban zárva. — *Csokonai szoba* a kereskedelmi akadémián zárva. — *Ásványtár* a főiskolán nyitva vasárnap. — *Allattani muzeum* a főiskolán vasárnap nyitva. — *Városi tornaszobor* nyitva hétfőn, szerdán és szombaton délután. — *Füvészkert* a gazdasági tanintézetnél nyitva. — *Czellövészet* minden vasárnap a nagyerdőn.

Sorrend: Nov. 25. Csokonai kör felolvasó ülése.

Sorsjegyek huzása. Deczember 1. 1864-iki államsorsj. Török sorsjegyek.

Vásárok: B.-Ujváros minden szerdán heti v. Csege: pénteken hetiv., Debreczen kedd és szombaton heti v. — Földes szerdán heti v. H.-Böszörmény H.-Dorogh, csütörtök h. v., H.-Hadház heti v. csütörtök, H.-Nánás heti v. szerda, H.-Szoboszló, h. v. hétfő H. V. Pércs, nov. Katalin, h. v. hétfő, H.-Téglás h. v. csüt. Tetétlen h. v. hétfőn állat felhajtással.

Debreczeni szenzációk.

— Saját tudósítónktól. —

(Magszurt ember.)

B. ujjvárosról jelenti tudósítónk: Csákány Kázmér ozorai születésű b. ujjvárosi csizmadia legény gazdájával Loránt Samu csizmadia mesterrel f. hó 18-án reggel 8 órakor összeveszett.

Csákány egy dikicscel gazdájának nyakán mély sebet ejtett. Loránt állapota nagyon veszélyes.

Csákányt még nem hallgatták ki.

(Feltört üzlet)

Mint kabai levelezőnk írja az elmúlt éjszaka betörték R. L. és fiai cég vaskereskedésébe s abból kisebb mennyiségű pénzt és értékesebb árukat loptak el.

Az eddig ismeretlen tettesek az Európa

kávéház és az üzlet közt levő kapubejárat alatt törtek a boltba. A kapu kijárat alatt levő vasajtók felett ugyanis kerek ablaknyílás van, és ezen át az üzletbe jutottak.

A tolvajok természetesen létrával másztak fel az ablakig, a melyet aztán könnyen félretoltak és az üzletbe hatoltak.

(Szélművész fiatalember.)

Napokkal ezelőtt sokat becsapott egy fiatal ember ki R o z s d á s Béla hivatalnoknak adta ki magát.

Rozsdás több ügyvédnél megfordult és adósleveleket adott át nekik, kik ezek alapján betáblázásokat végeztek az illető-adósok birtokaira.

Rozsdás két három helyen is nagyobb előlegeket vett fel követeléseire, de tegnap kisért, hogy ez a fiatalember csupa hamis adósleveleket adott át az ügyvédeknek.

A szélművész ellen a kellő feljelentést megteszik a károsultak.

Szálló levelek

Séta a tárlaton.

4. Nagybányaiak és a tájképek.

Debreczen, nov. 21.

Legutóljára hagytuk a tájképeket. Ennek meg is volt az oka. Még egy tárlaton séwu tűnt ki annyira, hogy a festők rávetették magukat a természetre és üde levegőt akarnak bevinni a festészetbe.

A tájképfestészetben két erős irány küzd most egymással. Ott vannak a régiek a finom ecsetkezeléssel és detail kidolgozással és modernnek, kik az ecsetet meszelőnek nézik és a festéket legziveresebben késsel hánnyják rá a vászonra.

Van pár nagybányai művész a tárlaton kiket izlésük szerencsére megóvott a túlzástól, de magukban véve is nehezen érthetők.

A »Jugend«, »Ver Sacrum«, »The Studio«, és más folyóiratok plakát stílusát kapta fel pár festő, mik oly darabosok, hogy 10—15 méterről élvezhetők csak.

Tájképeket pedig lakásokban szeretünk felfüggeszteni, és ezért a tisztán festészeti technika ekvilibristák műveit nem tudjuk élvezni.

A következő tájképfestők állítottak ki: Neográdi Antal, Aggházy Gyula, Bosznay István, Greguss Imre, Kézdi Kovács László, E. Illés Aladár, Telepi Károly, Meissl Gusztáv, Kimnach László, Bruck Lajos, Bruck Miksa, Tull Ödön, Zeller Mihály, Molnár József, Ujvári Ferencz, Pálffy József, Bakos Tibor, Polgári Géza, Petrányi Miklós és Istvánffy Gyula.

Az első teremben P o n g r á c z K. és Zeller M. határozott nagybányaiak. Az előbbi Tájképe tulsötét és nincs távlati hatása. Zeller szereti a lila tonust és fényreflexe bántó.

P e t r á n y i M. téli tájképe a zérus-fokon alul van, oly hideg színeket használ. E g e r v á r y P. G. Csendélete tehetséges alkotás. — Urhegyi A. Balaton partján várakozást keltő, vázlatos munka. — Horthy B. nagybányai hangulatu Szürkülete pacczos Strobl Zs. Csendélete kitünő, N a d-

gondos munkák. — E d v y I l l é s angol modoru Tájképe effektív hatású szép munka.

A másik teremben van pár szép tájkép. Érdekes, hogy küzdenek az elsőségért T e l e p y K. és B o s z n a y ellentétes stílus festményei.

B o s z n a y n a k legszebb műve nem a nagyerdei részlet, mi rossz helyen függvény csak színtelket tüntet fel, hanem az U j s z á s z i p a r k r é s z l e t (2. sz.), mely a terem közepéből igen szép.

Van B o s z n a y n a k több képe a tárlaton. — Ezek nagyobb része kiállításra számít és ezért már elnagyolt kidolgozásánál fogva sem érvényesülhet. Két lépésről fák helyett széles festékrétegeket látni. Mégis van egy: »Részlet a Murányból«, mely hatalmasan bizonyít a festő izmos tehetsége mellett.

A tárlat legszebb képe a tájképek között T e l e p y K. Sümeg alkonyatkor. — Remek megvilágítás és részletező kidolgozás Ugyanannak Balassa vára és a Tihanyi sziget a tárlat szépségei.

A Balaton mellől, Telepitől plén és színpompázó szép kép.

A katalogus sorrendjében haladva A d l e r M. Csendélete tulinom kidolgozás. N a d l e r R. Balaton partja csinos gouache

K é z d i Kovács L. Siratása igen hangulatos; tőle való a tárlat másik legszebb képe: »Hajnal csillag« melyen a fehér pont gyönyörűen fénylik. — Akácvirágzása szintén remek, csak hogy rossz helyen függ és nem érvényesül.

P á l f y tud jó képeket is festeni. Csak-hogy: »Hazafeléje« tulélnék megvilágításu, és »Őszi verőfényén« csak a színek vannak eltalálva. — »Este a faluban« sok az ultramarin a hangulat nincs eltalálva.

U j v á r y J, Alkonyán a fák seprüszereiek, és erősen n. bányai modoruak, Bruck M. Erdőrézlete szintén e nyomon halad.

P ö r g e G. Őszi tájképe igen szép, csupa hangulat. A »Dunamentén« és a »Havas ut« is jók, bár a fehér szín túlnyomóan dominál.

U j v á r y I. Pajták mellett sikerült S z e n e s F. Csendélete és N á d l e r R. falusi utcája is ötletesek. Utóbbiak Orgona virágjai szinte illatoznak, oly szépek.

A tárlat többi képeiről egy befejező közleményben szólunk.

(Mocsáry Miklós.)

Színház.

(m. m. Tegnap este a »Tévedt Nő« került színre, Verdi klaszikus szépségű darabja nagy erőt igényel a szereplők és színészek részéről. — Bódi Ella itt is jó volt. Mellette kitűnt F. Kállai Lujza, Karacs, Környey, Csátár. Az előadás elég gördülékeny volt. — A spanyol tánczot ügyesen adták elő.

Tőzsde.

— Goldstein Mór debreczeni bankiroda tudósítása. —

Buza 1901. áprilisre . . .	7.56
» 1901. októberre . . .	7.73
Rozs 1901. áprilisre . . .	7.23
Zab 1901. áprilisre . . .	5.60
Tengeri 1901. májusra . . .	5.04

Páris csendes, Berlin $\frac{1}{2}$ márkával, Liverpool $\frac{7}{8}$ pennyvel olcsóbb,

Irányzat: tartott.

Innen-Onnan.

— November 21. —

(Miért oly borus?)

Nyilassy Matyit vasárnap délelőtt hantolták el az aradi temető kövér földjébe. Egy világszép, kedves színésznő már nyugszik ott, a szép Spányi Lenke. Valamikor emlegették. Most már a dudva benőtte a sírját. Ez a gyönyörű fiatal művésznő is pisztolylövéssel oltotta ki életét. Most szomszédságába került az öngyilkos Matyi, az életfáradt komikus, a vén komikus... Színpadon hamar vénül az ember. Matyi harmincznyolcz esztendő, míg nem lépül a homlokába létt. Az érzékeny szívű vén fiu egy szállóigét hagyott hátra örökségül: „potyából nem lehet élni...”

Sirja fölött a színésztársak eldalolják a gyászdalát: — Miért oly borus? ... Matyi és szomszédnője, a szép Spányi Lenke erre már nem adnak választ. Ő nekik már nem borus. Az ő beteg szívüket már meggyógyította a koporsó sírhantja.

(Matyi öngyilkossága)

Nyilassy Matyi öngyilkossága előttem nem érhetetlen. Annyit kaczagott a világ, az emberek hitványságán, hogy az erőltetéstől végül megszakadt a szíve; mert Matyi is egy volt az élet álarczosai közül. — Bohócz álarcot viselt és ime...

(Kóbor uton.)

Kóbor utjaink közben többször össze akadunk mi ketten. Debreczenben is, Szegeden is, Aradon is koczingattuk a pohár. A jó Matyi könyvekkel megtelt szíve, de sokszor kicsordult előttem... Gyöngyök voltak azok de akkor, mint a többi szürke emberek, nem vettem komolyan e mély érzéseket. A színpadi gyöngyök üvegyöngyök, akkor én is úgy véltem... Matyit nem értette meg senki. Árva Mátyás volt ő. Ez ölte meg. A nagy árvaság.

A rosszul sikerült arczkép.

Egy bécsi hölgy arczképeket rendelt a fényképésznél, ki is fizetett előre tíz forintot az arczképért, de mikor azokat kézbe kapta, nem tetszettek neki, mivel állítólag nagyon öregnek látszott rajtuk. A fényképész azonban sikerülteknek tartotta a képeket s a hölgy követelése daczára sem akarta visszatenni a tíz forintot. Pörre került tehát a dolog s a bírósági tárgyaláson a fényképész képviselő ügyvéd avval érvelt, hogy az arczképek terméshűek s így a tíz forint jogosan illeti meg a fényképészt. Érdekes volt a tárgyaláson a kisasszony és ellenfele ügyvédjének a párbeszéde. A hölgy panaszosan szólt!

— Nekem nem kellene ezek a képek! Nagyon öreg vagyok rajtuk.

Az ügyvéd mosolyogva felelte:

Kérem, a fotografáló gép nem öregíthet.

— De én mégis öregebbnek látszom a fényképeken.

— Téved a kisasszony, a fotografos nem festő.

— Mindegy! Három-négy évvel idősebbnek látszom mégis.

— Kérem, a fényképező gép nem fiatalíthat.

— Ön sértegetni akar?

— Dehogy, én tárgyilagoss vagyok. Nézz csak meg magát kisasszony tükörben.

— Nem nézem. Ime vannak nálam más arczképek, ezeken fiatalabb vagyok.

— Igen, de ezek régebbiek.

— Csak három évesek.

— Ő, kisasszony három év egy hölgy életében nagy idő.

A bíró végre megunt a sok beszédet és szakértőt akart hívatni. Ez meg a hölgynek nem tetszett. A bírónak már a haja is az égnek állt és teljes egy órai rábeszélés után végre kivitte, hogy a kisasszony — új fényképeket rendelt ugyanánál a fényképésznél.

A bécsi konyha Párisban

Nemesak a bécsiek és osztrákok, de a többi nemzetek részéről is nagy kedveltségben részesült. Erről tanuskodik az alanti lista, mely kimutatja, hogy a Restaurant Viennoisban, a bécsi konyha főszékhelyén, április 15. ikétől október 31-ig, tehát kétszáz nap alatt mi minden fogyott el. Ime:

- 157.200 liter pilzeni sör.
  - 59.551 kiló marha és borjúhús.
  - 3580 kiló sertéskaraj.
  - 3667 drb sertéscottlette.
  - 631 kiló ürücomb.
  - 4751 kiló sonka.
  - 260 drb besözött nyelv.
  - 1735 kiló szalonna.
  - 2404 kiló zsír.
  - 6406 drb poulard.
  - 7860 kiló hal és rák.
  - 10194 drb sol.
  - 121896 pár frankfurti virsli.
  - 21.600 kiló burgonya.
  - 1625 kiló hagyma.
  - 10.156 kiló zöld főzelék.
  - 1340 kiló száraz főzelék.
  - 1850 kiló savanyu káposzta.
  - 12.500 drb citrom.
  - 87.218 drb tojás.
  - 1278 kiló sajt.
  - 1194 drb Camembert.
  - 2247 drb Gervais.
  - 3402 kiló vaj.
  - 8885 liter tej.
  - 2170 kiló kávé.
  - 2104 liter fagyalt.
  - 378.900 drb zsemlye és sósikfl.
  - 52.605 drb gyümölcs tartelette.
  - 12.233 fehér és fekete kenyér.
  - 1198 méter almásrétes.
  - 23.400 drb szilvásgombóc.
  - 2400 drb linzi és Sachertorta.
- Ruhában elhasználtak:
- 148.500 serviette-et.
  - 17.400 drb abroszt.
- A személyzet állott 155 férfi és 14 nőalkalmazottból; a kiadás: 162.000 építési 17.000 frank berendezési és 100.000 frank fizetési költség volt.

Közgazdaság.

Az idényhez. Megérkezett a gazdák és ezzel kapcsolatos hivatásu marha és lótulajdonosok ideje, midőn legnagyobb a szükségük állataikra. Ezen időben főleg arra kell törekednünk, hogy állataink egészségesek és munkaképesek legyenek és maradjanak is. Hogy célunkat elérhessük és a legkisebb bajokat is eltávolíthassuk ne mulasztjuk el ma már sok állatorvos és előkelő birtokos által legjobban ajánlott Hotter féle gyógygyógykészítményeket használni. melyeknek hatása gyors, jó és biztos. A Hotter állatgyógykészítmények (Bécs II/2 Schönbrunner stasre 182) jegyzékét ide iktatjuk s mi is ajánljuk, mi után már általános an elismert tény, hogy Hotter féle Training-Fluid (palackja 1 frt. 20 kr.) elvitázhatalanul a legjobb edző és erősítőszerek és szarvasmarhák részére megbecsülhetetlen hatásu, benulások és merevségeknél. Hotter féle Agril (csomagja 80 kr.) elsőrendű tápszert a takarmány állat egészségének

és erejének fenntartására; óvószert mindenféle vesse, maj-hólyag és idegbajok ellen. Hotter féle Abtorbinol mosdóvíz (üvegje 3 frt 50 kr.) mindennemű szépséghiba eltávolítására. u. m. daganatoknál, póknál, patabütyöknél, szücsomoknál stb. Hotter féle Holttetem köncs (1. Tegely 2. — frt. 1/2, tégely 1 frt 20 kr.) a legrövidebb idő alatt eltünteti minden csontnyújtványt és holttetemét; Hotter féle kolikaszez (1 frt 50 kr.) lovak, és marhák kolikájánál és puffadságánál kiválószolgálatot tesz. Ajánljuk tehát Hotter állati gyógykészítményeit — t. o. l. v. a. s. ó. i. n. k. n. a. k. e. l. ő. f. o. r. d. u. l. ó. e. s. e. t. e. k. b. e. n. v. a. l. ő. használatra s meggyőződésünk, ki ezen szerkekkel egyszer kísérteit tesz, azoknak állandó vevője lenne. Felhívjuk még szíves figyelmüket a czk védjegyre löfej R H monogrammal s csakis Hotter féle készítmények kérendők bármily néven nevezendő utánzatok visszautasítandók Főraktár városunk és környéke részére Dr. Rotschnek Emil gyógyszer-tárában Debreczen.

A „Vasárnap“-ért.

Budapesten egy kis levélkét osztogak, amelyre ezek vannak írva,

Légy üdvöz vasárnap! nyugalom napja!
Városok lármaját csendé varázsolod,
Megáll a kerék, és ha te akérod
Szünetel a pöröly, s a boltok ajtajára
Szelid csendnek terjeszkedik szárnya.
(Elliott.)

Ne vásároljunk, ne látogassuk az üzleteket vasárnap!

Ne vásároljunk, ne látogassuk az üzleteket este 8 órán tul!

Ezte van, este van, Kiki nyugalomba.
(Arany.)

Vajha a magyar kereskedőhöz is beköszöntené a vasárnap, hozván neki mindazt a boldogságot, a mi a kalmár aranyánál felette drágább: testi pihenést, lelki üdülést, erkölcsi épülést! Fáradtságos nagy munkája, gondjai után, — a családi tűzhely nyugalmas boldogságát!

Kereskedelmi alkalmazottak országos egyesülete

Hát hiszen ez jó lesz megszívlelni.

A magyar nők dicsérete.

Egy amerikai író, a magyar nőkről, kiknek szépségét nem győzi eléggé dicsérni.

Ha azt kérdeznék tőlem — ugymond — hogy a világ mely pontján legeltettem szememet a legszebb asszonyokon, azt felelném, hogy Budapest utcáin és Irland társalkodó termeiben.

Véleményem szerint a magyar nők a világ legszebb asszonyai.

Arczuk olyan mint a Madonnáé, természetük pedig a görög szobrokéhoz hasonló, ugy Rafael mint Phidias őket választották volna modelljeikül. A magyar nő nem törekeny, nem vézna teremtes, hanem az egészség és erő megtestesülése. Tartása egyenes és büszke jószívű, nyílt jellemmel bír. Arcvonásai és tagjai finomak, nagy szemé és piczi lába, telekarja és duzzadó keze van. Vállalkata tők és

letes, melle pedig klasszikus. Egyetlen domborodás sem tulzott, hanem mindenütt a rendes mérték uralkodik a rendes helyen.

Még a nap is elősegíti a magyar nőt, hogy a szépség koronája őt illesse meg, mezt az érgt baraczkhoz hasonló aranyvörös arczint kölcsönöz neki.

CSARNOK.

A lányom menyasszony.

— Vig elbeszélés. —

Irta: Murai Károly.

Az ismeretsegekből persze különféle vizitek és uzsonnák nőttek ki magukat s ha nem csalódom, a leendő vőlegények tömérdek süteményt s más édességet fogyasztottak el nálunk, hozzátartozóikkal egyetemben.

Ami a viziteket és uzsonnákat illeti, azok Kakkóra rendszerint rosszul végződtek. Nem csak azért, mert a gyomrát minden alkalommal megterhelte, de azért is, mert a vőlegényének kiszemelt k a m a s z o k k a l összeveszett, a minék a következménye csak az volt, hogy anyja a vendégek távozása után megrakta, gondolom azért, hogy a vőlegények elriasztásától leszoktassa,

Bármi történt is azonban, az az egy bizonyos, hogy a leányom a menyasszonyság gondolatához hozzászólt s nyolcz éves korában arról fantazirozott.

Mindezek után adta elő magát az ő első s ránk nézve teljesen váratlan, sőt határozottan lesújtó menyasszonysága. Igen jól emlékezem, hogy a dolog egy ebéd alkalmával pattant ki s hogy ezt az ebédet a feleségem noha szokás szerint az ő kedvencz ételei kerültek az asztalra, nem ette meg.

Kakkó, aki ez idő szerint nyolcz és fél éves volt, a második fogás föltalálása után egyszerre csak így szólt:

— Menyasszony vagyok!

A kést és villát hirtelen letettem. A feleségem szájából pedig a falat kiesett. Szólni persze nem tudtunk s csak néztünk rá. En aggodalommal, mert nem örültem annak, hogy ez a kis teremtes ily gondolatokkal foglalkozik. Anyja azonban ragyogással, mert azt konstataálta, hogy Kakkó az anyja leánya.

— Ma délelőtt iskola után jegyeztem el magam, — folytatta a csöpp hölgyike.

A feleségem nem tudott ellentállni annak, hogy még se simogassa a leány szép selyemhaját, amely ugy csillogott, mint a tavaszi napfény.

— Helyes! Nagyon helyes — szólt hozzá meleg, áradozó hangon, majd kérdezni kezdte, hogy a boldog vőlegény ki legyen?

Kakkó igen komolyan viselte magát s bizonyos változást vettem észre rajta, amire később a feleségem azt jegyezte meg, hogy az a menyasszonyság érzése.

— Nos, ki a vőlegény? — kérdezte újból a anyja.

erre aztán fölhangzott az egyszóból álló válasz:

— Indits.

Az következő pillanatban a boldog ara olyan gészséges hirtelen pofont kapott, amilyenhez a legviharosabb időkben sem jutott. A váratlan csapás az anyja tenyerétől érte. Attól a tenyértől, amely célt még soha sem tévesztett. Ah, ha a puska s az ágyugolyók ilyenek lennének, — több áldozattal járnának a csaták.

Ami a feleségem fölhaborodását illeti az sok tekintetben indokolt volt, mert Indis, a vőlegény, senki más nem volt, mint a dédelgetett, szép és okos — vizsla kutyánk. Az a hűség, ragaszkodó, nem annyira vadász, mint inkább szoba kutya, amely az egész környéken szenzációt keltett,

Bármilyen katasztrófával jár is Kakkóra a vallomás megtétele s bármennyire meg-

lepett is ez a különös, éppen nem minden napi választás, én mégis nevettem, nem is bosszuságára az asszonynak, aki — mint később megvallotta — egy perc alatt tiz esztendőre öregedett. Az menyasszony természetesen azonban ezuttal rá sem nézett, — gondolom azért, mert a konyhában csirkecsont-osztogatás volt...

Hogy az ara elpárolgott, a feleségem engem illetett szemrehányásokkal s azt mondta, hogy csakis olyan lapának, mint amilyen én vagyok, lehet olyan lánya, a'ki vizslával jegyzi el magát, titokban, anyai beleegyezés nélkül. És azt kérdezte, hogy vajjon mit szól az ezredes és mit szólnak a többi urak, akiknek kamasz fiaik vaunak és akik ama reményben ringatták magukat, hogy Kakkó majdan az ő menyük lesz.

(Folyt köv.)

Arverési hirdetés.

A „Takarék és hitelintézet r. t. zálogházában 1900. év június havában elzalogozított, illetve 1900 szeptember hó végéig lejárt 10616—12636 sz. arany 5078—6331 sz. egyéb ingó és a három hónapnál rövidebb idő alatt lejárt 14697—15211. 15530. 15712. 16457 16556 sz. zálog tárgyak közül azok, a melyek ki nem váltattak vagy meg nem hozabbitattak, 1900. Deczember hó 6-án d. u. 2 orakor a zálogház helyiségében elárvereztetnek.

Az Igazgatóság.

Legjobb a

Dr. FORTI-féle sebtapasz.

Porti László eredeti gyártmánya.

Legkitűnőbb hatása van és biztosan segít mindennemű sebnél. Égési sebeknél a fájdalmat rögtön csillapítja, megszünteti és rövid használat után meg is gyógyítja. Női emlőbajknál, mindenemű gyuladások, megkeményedések, csuzos és rheumatikus bántalmaknál, daganatok- és sérüléseknél, sőt még a legidültebb sebeknél is a legsikeresebben hat. A gyúléseket megelőli, felfekasztja és rövid idő alatt begyógyítja. Ezekon kívül még számtalan, itt fel nem sorolt esetben nyújt biztos gyógyulást.

A dr. Forti-féle tapasz már 80 év óta nagy elterjedtségnek örvend mely idő alatt érke-

Porti László

zett számtalan hála-elismervény és köszöntő irat, mind annak kitűnő gyógyhatásáról tanuskodik.

Mint hogy az utóbbi időben sok értéktelen hamisítvány is került forgalomba, szives figyelembe ajánlom a csomagon lévő aláírást, védjegyet, valamint a pecsétben látható F. L. betűt. Csakis a Forti László aláírással és védjeggyel ellátott tapasz a valódi. Az utazatok használatától mindenkit óva intek, mert ezek inkább kárára, mint hasznára vannak a szenvedőnek.

(A ki egy olyan csomagot beküld, mely a fenti aláírással és védjeggyel ellátva nincsen, jutalomban részesül, mert a hamisítókát folytonosan törvényileg üldözöm).

Árak: nagy csomag 1 frt, közép nagyságú 50 kr., kisebb 35 kr. Kapható a készítőnél a gyárban: Forti László Budapest, II. ker., Iskola-utca 24. Seidl-féle ház. Főraktár: Török József gyógyszer-tára és dr. Egger gyógyszer., Váci-körút 17. Kapható továbbá valamennyi budapesti és minden nagyobb vidéki gyógyszer-tárban.

Kitüntetés:

Arany éremmel az 1900. párisi világiállításon az összes versenyzők között a hangszerek csoportjában. Hadsereg szállításért ezüst éremmel.

STOWASSER J.

cs. és kir. udvari hangszergyáros,
a cs. és. és kir. hadsereg és a m. kir. honvédség egyedüli szállítója
Budapest, II., Lánchíd-utca 5.

Iskolai és mesterhegedűk vonóval. Gordonkák vonóval. Nagybögők vonóval. Fuvolák. Szárnykürtök. Ősi magyar tárogató szabadalmazva. Czimbalmó k. Elpusztíthatatlan, kitűnő erős hangú harmonikák.

Egy finom hegedű vonóval és tokkal 7 forint.

Templomi és más zenekarok részére szükséges

fuvó-és vonó-hangszerek

előnyös fizetési feltételek mellett, legjutányosabb árban szállítainak.

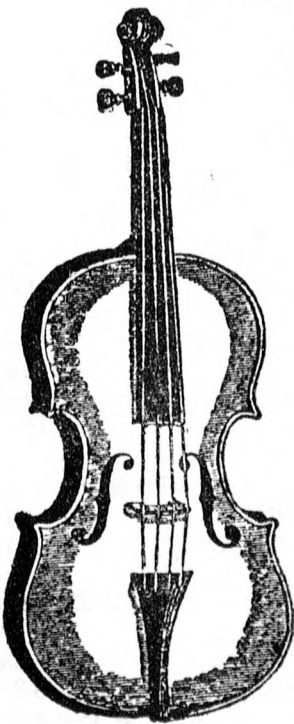
Községi dobok a legjutányosabb áron.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

HARMONIKA ÁRJEJYZÉK KÜLÖN KERENDŐ

Magyarország legnagyobb

fuvó-, vonó-és ütő hangszergyára

Ha jó KÁVÉT

akar inni, rendeljen a

FIUMEI

kávébehozatali társaság-tól

Fiuméből		Kávé	ár
4 1/2 kg.	New-Cuba	finom tiszta	6.75 fr
"	Manilla	amatós, erős	6.75 "
"	Hodeida Moca	rompás ízű	7.42 "
"	Soerabaja	legfin. aromás	8.55 "
"	Cuba, Ceylon, Menado	Kitűnő keverék (külön külön csomagolva.)	7.42 "

A kávéhoz csomagolható:

1/4 kg.

Imperial-tea 1 frt 60 kr.

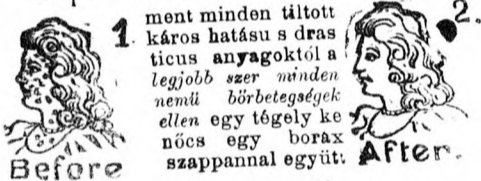
Minden elvámolva és bérmentve utánvétellel.

Árlap ingyen

és bérmentve.

Dr. Kriegl József orvos
valódi angol

Bőrápoló kenőse és Borax szappanja

Before After

3 kor 30 fillér

előleges beküldése után.

Chief office 48 Brixton Road London S W.
az utalvány címezendő.

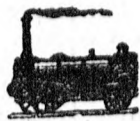
Thierry A gyógyszerész Balzsam gyárába.

Pregrada Rohitsch

Nagybani elárúsítóknak kedvezmény.

COGNAC
GZUBA-DUROZIER & Cie.
FRANZOSIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.

Vasútvonal: RUDA ÉS BLOCHMANN Budapest-Bec.

Vasuti menetrend

Érvényes 1900. Október hó 1-től
— Egységes vasuti idő szerint. —

Debreczen Budapest (M. áll. v.-tól.)

Debreczenből indul	Vonat	Erkezik
P.-Ladány*	12.— déli	Vegyesvonat 1.28 délután
P.-Ladány	7.10 este	Személyvonat 8.40 este
Budapest	9.01 délelőtt	Gyorsvonat 1.50 délután
Budapest	12.36 délután	Személyvonat 8.1 este
Budapest	10.27 éjjel	Személyvonat 5.5 reggel
Budapest	4.16 délután	Gyorsvonat 9.40 este
Debreczen-M.-Sziget		
Királyhaza	5.22 reggel	Személyvonat 2.08 délután
M.-Sziget	2.56 reggel	Személyvonat 9.50 délelőtt
M.-Sziget	3.56 délután	Személyvonat 10.50 éjjel
M.-Sziget	12.17 délután	Gyorsvonat 4.56 délután
Szatmár-Németi.	7.58 este	Tv. sz. sz. 12.08 éjjel
Szatmár Németi	6.46 este	Gyorsvonat 8.50 este
Debreczen-Szerencs		
Szerencs	8.22 reggel	Személyvonat 11.24 délelőtt
Szerencs	4.01 délután	" 7.03 este
Szerencs	6.58 este	" 10.43 éjjel
Debreczen-Füzes-Abony		
Füzes-Abony	4.42 reggel	Vegyesvonat 10.24 délelőtt
Tisza-Füred	4.21 délután	" 7.56 este
Debreczen-Nagy-Léta-Vértes		
N.-Léta-Vértes	8.35 reggel	Vegyesvonat 10.43 délelőtt
N.-Léta-Vértes	4.31 délután	" 6.18 délután
Debreczen-Tisza-Lök		
Tisza-Lök	5.28 reggel	Vegyesvonat 9.17 délelőtt
"	4.06 délután	" 7.29 este
H.-Nánásig	11.20 déli	" 1.18 délután

* Mind-a kedden.

Budapest-Debreczen

Debreczenbe érkezik	Vonat	Indul
P.-Ladány	7.41 reggel	Tv. sz. sz. 6.08 reggel
P.-Ladány	5.14 reggel	Személyvonat 4.06 reggel
Budapest	3.36 délután	Személyvonat 9.15 délelőtt
Budapest	6.26 este	Gyorsvonat 1.55 délután
Budapest	2.33 éjjel	Személyvonat 7.05 este
Budapest	11.44 délelőtt	Gyorsvonat 6.50 reggel
M.-Sziget-Debreczen		
Szatmár-Németi.	8.46 reggel	Gyorsvonat 6.42 reggel
Szatmár-Németi.	7.51 reggel	Személyvonat 3.45 reggel
M.-Sziget	12.16 délután	Személyvonat 6.— reggel
Szatmár Németi.	6.45 este	Személyvonat 2.47 délután
M.-Sziget	3.55 délután	Gyorsvonat 11.30 délelőtt
M.-Sziget	10.12 éjjel	Személyvonat 3.30 délután
Szerencs-Debreczen		
Szerencs	8.07 reggel	Személyvonat 5.— reggel
Szerencs	12.07 délután	Személyvonat 9.08 délelőtt
Szerencs	7.53 este	Személyvonat 5.10 délután
Nagy-Léta-Vértes-Debreczen		
N.-Léta-Vértes	7.18 reggel	Vegyesvonat 5.25 reggel
N.-Léta-Vértes	3.13 délután	" 1.05 délután
Tisza-Lök-Debreczen		
Tisza-Lök	8.17 reggel	Vegyesvonat 5.06 reggel
Tisza-Lök	6.35 este	" 2.35 délután
H.-Nánásig	3.30 délután	" 1.30 délután
Füzes-Abony-Debreczen		
Tisza-Füred	8.— reggel	Vegyesvonat 4.18 reggel
Füzes-Abony	5.45 délután	" 11.35 délelőtt

Debreczen, nyomtatott KUTASI IMRE könyvnyomdájában.